

ע"פ 38562/11/17 - אריאל רחמימוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 38562-11-17 רחמימוב נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ערן קוטון
מערער	אריאל רחמימוב
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על גזר הדין ועל החלטותיו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתנו בגדרי תת"ע 5038-03-16.

2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסו למערער עבירות של נהיגה ברכב כאשר רישיון הרכב פקע במשך תקופה העולה על ששה חודשים, ונהיגה ברכב שנמסרה לגביו הודעת אי שימוש על ידי שוטר שהוא בוחן תנועה, לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה") ותקנה 308(ד) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

3. המערער הורשע במיוחס לו בבית משפט קמא ביום 25.9.16 והדין נדחה לטיעוני ההגנה לעונש ליום 5.12.16. למרות זאת, התייצב המערער בבית משפט קמא ביום 4.12.16 וביקש לקיים את הדיון על מנת שיוכל להיבחן ביום המחרת בקורס בו השתתף אותה עת. בית משפט קמא קיבל את הבקשה ובו ביום, לאחר ששמע את דברי המערער, גזר את דינו. בגזר הדין קבע בית משפט קמא כי נוכח מהות העבירות בהן הורשע המערער ולאור קיומה של פסילת מינימום בת שלושה חודשים, תוך שקילת נסיבותיו האישיות של המערער, עברו התעבורתי והנזק שיגרם לו מפסילה ארוכה, יש להורות על הפעלת פסילה מותנית בחופף לפסילה שתיגזר בהליך שלפניו. על יסוד טיעוני המערער אף החליט בית משפט קמא באופן חריג להימנע מהטלת קנס. לפיכך גזר בית משפט קמא על המערער את העונש כדלקמן - פסילה בפועל מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שלושה חודשים, הפעלת פסילה מותנית שהוטלה על המערער ביום 28.10.13 לתקופה של שלושה חודשים בחופף לפסילה בפועל שהוטלה לעיל, כך שעל המערער הוטל לרצות שלושה חודשי פסילה בפועל. המערער נפסל מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שלושה חודשים על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שלא יעבור את אותן עבירות בגין הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה. נוכח בקשת המערער, החליט משפט קמא

באופן חריג כי ריצוי הפסילה יחל ביום 20.3.17. במועד זה לא החל ריצוי הפסילה שכן הוברר שהמערער לא הפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט. המערער התייצב בבית משפט קמא ביום 27.3.17. במעמד זה טען המערער כי למרות המועד שנקבע תחילה (20.3.17) הגיע לבית המשפט והפקיד את רישיון הנהיגה שלו כשלושה שבועות לאחר המועד בו נגזר דינו (4.12.16). עוד טען כי קיבל אישור הפקדה אך הוא אינו מצליח לאתרו. לדבריו, כשניגש למשרד הרישוי על מנת לברר על יתרת תקופת הפסילה נאמר לו שהרישיון כלל לא הופקד ועליו לפנות לבית המשפט. במזכירות בית המשפט הוברר כי לא קיים אישור הפקדה ואף הוא כאמור לא מצא את אישור ההפקדה שניתן לטענתו בידיו. המערער ביקש מבית משפט קמא כי תקופת הפסילה תחושב מהיום בו הגיע למזכירות והפקיד את רישיונו. בית משפט קמא התייחס לטענות המערער אך בדיקה במערכת המחשוב העלתה כי לא קיים כלל אישור הפקדה. משכך החליט בית משפט קמא, נוכח הצהרת המערער שאינו מחזיק ברישיון נהיגה, כי רישיון הנהיגה של המערער הופקד ביום הדין (27.3.17). לאחר מתן החלטתו של בית משפט קמא ביקש המערער לדחות את תחילת ריצוי הפסילה בשבעה חודשים נוספים, שכן רעייתו אמורה ללדת. בית משפט קמא נעתר לבקשת המערער וקבע, לפני משורת הדין, כי תחילת ריצוי הפסילה תדחה ליום 1.11.17. ביום 1.10.17 הגיש המערער בקשה נוספת לבית משפט קמא במסגרתה ביקש לסייג ולסווג את הפסילה, נוכח נסיבותיה הבריאותיות והאישיות של רעייתו ונוכח קשיי חייו. ביום 15.10.17 החליט בית משפט קמא לדחות את הבקשה וציין כי אין בנימוקיה כדי להצדיק את סיוג הפסילה שמועד תחילת ריצויה נדחה פעם אחר פעם על פי בקשת המערער. כן הדגיש כי סיוג הפסילה יעקר מתוכנו את עונש הפסילה. דעתו של המערער לא נתקרה וביום 1.11.17 הגיש בקשה מחודשת לבית משפט קמא לסייג וסיווג הפסילה. בית משפט קמא דחה את הבקשה תוך הפניה להחלטתו מיום 15.10.17 וציין כי אין בבקשה החדשה כדי לשנות מהחלטתו הקודמת.

4. על החלטותיו האחרונות של בית משפט קמא הגיש המערער את הערעור. במהלך הדיון בערעור הוברר כי המערער אף הגיש בקשה להארכת המועד להגשת ערעור על גזר דינו של בית משפט קמא וטרם התקבלה בבקשה החלטה סופית. משכך, וכיוון שהמערער אינו מיוצג, סברתי כי יש לאפשר לו לשטוח את כלל טענותיו בפני ערכאת הערעור ושמעתי ארוכות את דבריו.

במהלך הדיון חזר בו המערער מהבקשה להארכת המועד להגשת ערעור תוך הבנה והפנמה כי בית משפט קמא הקל בעונשו בצורה משמעותית. המערער עמד על בקשתו לסייג ולסווג את פסילת רישיון הנהיגה על מנת שיוכל לנהוג ברכב הנמצא בחזקתו. כך לדבריו יוכל לפרנס ולהתפרנס. כך גם יוכל להסיע את רעייתו לבית החולים בשעות הלילה לעת הצורך, בשל מצב בריאותי קשה ממנו היא סובלת ואשר נותן בה אותותיו באופן פתאומי. המערער טען כי הוא אף מוכן לוותר על בקשתו לנהיגה במהלך שעות היום, הכול על מנת שיוכל לנהוג בשעות הלילה כאשר רעייתו נזקקת לטיפול רפואי דחוף.

המשיבה התנגדה לבקשה וציינה כי בית משפט קמא הקל עם המערער הקלה יתרה כך שאין מקום להקלה נוספת. כן הגישה את גיליונות הרישום הפלילי והתעבורתי של המערער והבהירה כי המערער עשה דין לעצמו. למרות שנדון בעבר לפסילה מותנית בגין עבירות זהות ביצע את העבירות בגין הורשע בבית משפט קמא תוך העמדת הציבור בסכנה.

בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי עניינו של המערער.

סבור אני כי בית משפט קמא הקל עם המערער הקלה יתרה והתחשב בנסיבותיו האישיות מעל ומעבר. בית משפט קמא נמנע מלהטיל קנס על המערער ומצא לנכון אף לחפוף פסילה מותנית אשר הופעלה עם עונש הפסילה בפועל שנגזר על המערער בהליך מושא הדין. בהמשך, בית משפט קמא לא דחה את בקשותיו של המערער על הסף, כי אם דן בבקשות השונות למרות שסיים מלאכתו עם מתן גזר הדין. נראה כי בית משפט קמא נהג עם המערער לפניו משורת הדין, היה קשוב לטיעונו, התייחס בכובד ראש לקשייו ואף התחשב בנסיבות אשר הוצגו לפניו מפי המערער ללא ראייה לתמיכה בהן.

6. הלכה עמנו לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בענישה שנגזרה בידי הערכאה הדיונית אלא במקרים בהם ניתן להצביע על טעות מהותית בגזר הדין או במקרים בהם בית המשפט הדיוני חרג בצורה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה והמקובלת.

נפסק בע"פ 5717/14 **מדינת ישראל נ' גדבאן** (2.12.14) -

"[...] **לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, וההתערבות שמורה למקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין או למקרים שבהם העונש חורג באופן מובהק מרמת הענישה הראויה, וזאת גם אחרי תיקון 113 (ראו למשל: ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (3.7.2006); ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (29.1.2009); ע"פ 5931/11 עבדולייב נ' מדינת ישראל (22.10.2013); ע"פ 3931/13 באום נ' מדינת ישראל (10.6.2014)).**"

7. כמפורט מעלה בית משפט קמא הקל עם המערער באופן חריג ולפנים משורת הדין ברכיבים רבים של גזר דינו. בהמשך אף דן בית משפט קמא בבקשותיו השונות של המערער למרות שלכאורה כבר סיים מלאכתו. לא מצאתי כל פגם בגזר דינו של בית משפט קמא כמו גם בהחלטות שניתנו בעקבותיו. בנסיבות אלה אף לא הוצגה עילה כלשהי להתערבות בגזר הדין או בהחלטות השונות.

8. אזכיר כי סעיף 36א לפקודת התעבורה קובע ככלל שפסילת רישיון המוטלת על ידי בית המשפט תחול על נהיגה ברכב מכל סוג שהוא. זהו הכלל והחריג לו הוא: "[...] רשאי בית המשפט בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות כי הפסילה לא תחול לגבי נהיגת רכב מסוים או לגבי סוג מסוים של רכב".

הפסיקה הכירה בכך שהמקרים המצדיקים סיוג וסיווג פסילת רישיון נהיגה הם חריגים ומצומצמים, על מנת שלא לרוקן מתוכן את משמעות ותוכן הפסילה כשלעצמה (ראו לעניין זה: רע"פ 4265/12 **איליזרוב נ' מדינת ישראל (14.6.12)**). ככל שפסילת רישיון נהיגה סויגה או סווגה הדבר נעשה לגבי נהיגה בכלי רכב ייחודיים כגון טרקטור או מלגזה, לרוב באזור מתוחם, תוך צמצום חשיפת כלל הציבור לסיכון.

יפים לענייננו הדברים שנאמרו בע"פ 3708/08 **טואפרה נ' מדינת ישראל (20.7.08)** -

"[...] **אין מקום להביא עד לחוכא ואיטלולא כמעט את העונש אם יאופשר למערער לשוב מהרה לכביש, והכביש הוא המקום בו בוצעו העבירות, אל נשכח. ולבסוף, גם בנסיבות של אבטלה כנטען,**

המערער הוא אדם צעיר, ויש לקוות כי יוכל למצוא לתקופת הפסילה מקום עבודה שאינו כרוך בנ ג דווקא".

9. ער אני לקשיין האישיים של המערער אותם פירט ארוכות בדיון, אלא שכולם זכו להתייחסות ומשקל בגזר הדין שניתן בידי בית משפט קמא ובהחלטות הנוספות שניתנו בעקבותיו. בקשתו של המערער לסווג ולסייג את הפסילה באופן גורף לשעות הלילה בהן לא קיימת תחבורה ציבורית באזור מגוריו מעקרת מכל תוכן את מהות הפסילה וחשיבותה, אינה ניתנת לפיקוח ואכיפה, אינה אפשרית או ישימה, ואינה מתיישבת עם שורת הדין.

10. על יסוד כל האמור לעיל אין מקום לקבל את הערעור.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, ד' כסלו תשע"ח, 22 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.